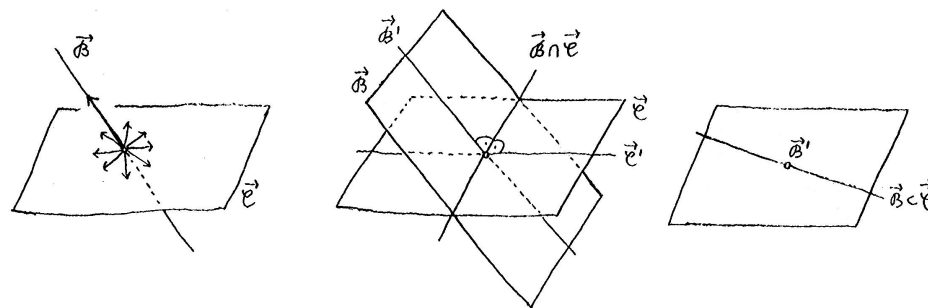

ODCHYLKY

- obecná definice
- geom. charakterizace
- poznámky a souvislosti s kolmostí

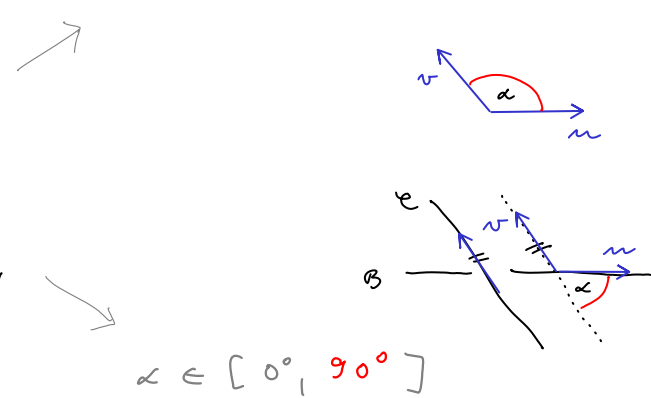

ODCHYLKY

$$\alpha \in [0^\circ, 180^\circ]$$

- Rozumíme \angle vektorů ... $\cos \alpha = \frac{u \cdot v}{\|u\| \cdot \|v\|}$

~~~~~ $\angle$ přímek ... $\cos \alpha = \frac{|u \cdot v|}{\|u\| \cdot \|v\|}$

Obecně

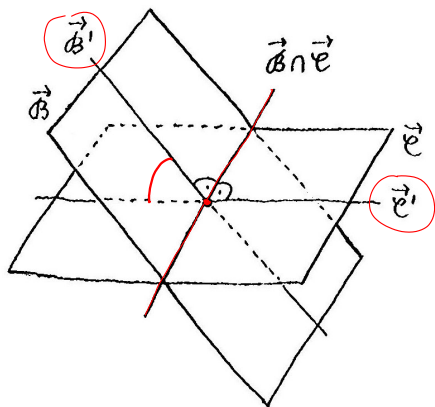
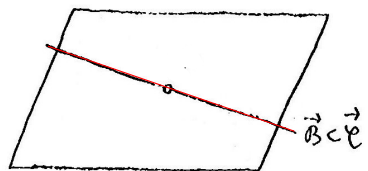
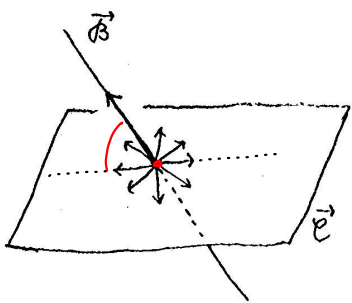
- $\angle(B, E) = \angle(\vec{B}, \vec{E})$,
- $\angle(\vec{B}, \vec{E})$ ... musíme rozlišovat:

- $\vec{B} \cap \vec{E} = \{0\}$ ... $\angle(\vec{B}, \vec{E}) = \min \{ \angle(u, v), \text{ kde } u \in \vec{B} \text{ a } v \in \vec{E} \}$

- $\vec{B} \cap \vec{E} \neq \{0\}$ $\rightarrow$ $\vec{B} \cap \vec{E} = \max$ ... $\angle(\vec{B}, \vec{E}) = 0$

$\rightarrow$ $\vec{B} \cap \vec{E} \neq \max$ ... $\angle(\vec{B}, \vec{E}) = \angle(\vec{B}', \vec{E}')$,

kde $\vec{B}' \subset \vec{B}$ a $\vec{B}' \perp (\vec{B} \cap \vec{E})$
 a $\vec{E}' \subset \vec{E}$ a $\vec{E}' \perp (\vec{B} \cap \vec{E})$

$\uparrow$
 vsledkem $\vec{B}' \cap \vec{E}' = \{0\}$

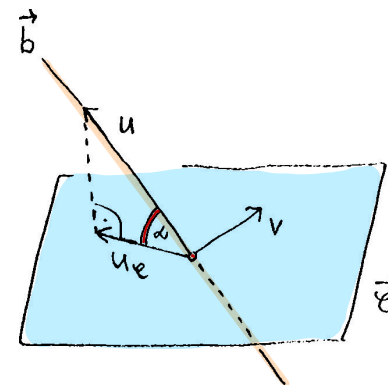
PRVNÍ CHARAKTERIZACE

- b = přímka, e = ob. netriv. podpr:

$$\angle(b, e) = \angle(u, u_e),$$

kde $u \in \vec{b}$ lib.

a u_e = kolmý průmět u do e .

- Důkaz:

Pro lib. $v \in \vec{e}$ ukážeme, že $\beta = \angle(u, v) \geq \angle(u, u_e) = \alpha$,

tj. $\cos \beta \leq \cos \alpha$:

$$\cos \beta = \frac{u \cdot v}{\|u\| \cdot \|v\|} = \frac{u_e \cdot v}{\|u\| \cdot \|v\|} \stackrel{\text{Cauchy-Schwarz!}}{\leq} \frac{\|u_e\| \cdot \|v\|}{\|u\| \cdot \|v\|} = \frac{\|u_e\|}{\|u\|} = \cos \alpha.$$

$$u - u_e \perp e$$

$$\text{tj. } (u - u_e) \cdot v = 0$$

OBECNÁ CHARAKTERIZACE

- $\mathcal{B}, \mathcal{C} \dots$ ob. netrivi. podpr., $\vec{\mathcal{B}} \cap \vec{\mathcal{C}} = \{0\}$
- ozn. $\angle(\mathcal{B}, \mathcal{C}) = \angle(\vec{u}, \vec{v}) = \alpha$ pro $u \in \vec{\mathcal{B}}$ a $v \in \vec{\mathcal{C}}$

$$\rightsquigarrow \alpha = \angle(u, u_{\mathcal{C}}) = \angle(v_{\mathcal{B}}, v),$$

kde $u_{\mathcal{C}}$ = kolmý průmět u do $\mathcal{C}$

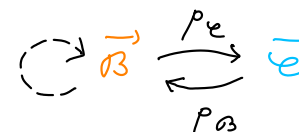
a $v_{\mathcal{B}}$ = kolmý průmět v do $\mathcal{B}$

$$\rightsquigarrow u_{\mathcal{C}} = \text{násobek } v \text{ a } v_{\mathcal{B}} = \text{násobek } u$$

$$\rightsquigarrow u_{\mathcal{C}\mathcal{B}} = \text{kolmý průmět } u_{\mathcal{C}} \text{ do } \mathcal{B}$$

$$= \text{násobek } u$$

= CHAR. VEKTOR složeného zobr.

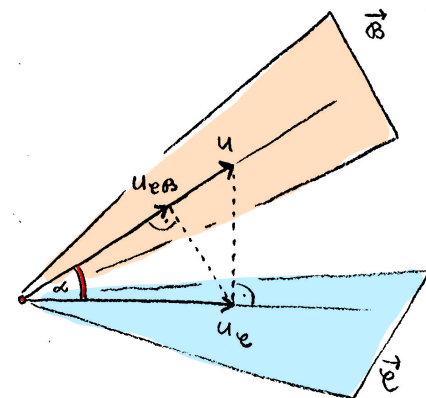

$$\cdot \text{Přitom } \cos \alpha = \frac{\|u_{\mathcal{C}}\|}{\|u\|} = \frac{\|u_{\mathcal{C}\mathcal{B}}\|}{\|u_{\mathcal{C}}\|}, \quad u_{\mathcal{C}\mathcal{B}} = \lambda u \rightsquigarrow \boxed{\lambda = \cos^2 \alpha}.$$

$$\angle(\mathcal{B}, \mathcal{C}) = \angle(u, u_{\mathcal{C}}) = \dots,$$

kde u = char. vektor odp. největšímu char. číslu transf. $P_{\mathcal{B}} \circ P_{\mathcal{C}}$

$$\text{a } u_{\mathcal{C}} = P_{\mathcal{C}}(u), \dots$$

ZKRATKY A POZNÁMKY

• obecně platí $\angle(\vec{B}, \vec{e}) = \angle(\vec{B}^\perp, \vec{e}^\perp) = 90^\circ - \angle(\vec{B}, \vec{e}^\perp) \dots$

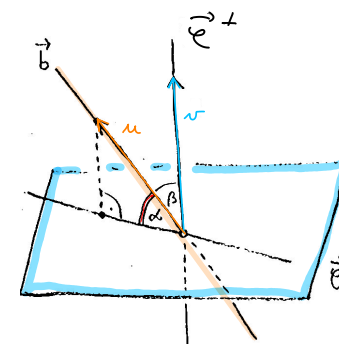
• což se hodí zejména v NADROVIN ...

• Např. b = přímka, e = nadrovina

$$\rightsquigarrow \alpha = \angle(b, e) = 90^\circ - \angle(u, v),$$

kde $u \in \vec{b}$, $v \in \vec{e}^\perp$ lib.

$$\rightsquigarrow \sin \alpha = \cos(90^\circ - \alpha) = \frac{|u \cdot v|}{\|u\| \cdot \|v\|}$$

• B, e totálně kolmé, tj. $\vec{B}^\perp = \vec{e}$ $\implies \angle(B, e) = 90^\circ$. $\leftarrow$ triv.

• B, e "kolmé", tj. $\vec{B}^\perp \subseteq \vec{e}$ či $\vec{B}^\perp \supseteq \vec{e} \implies \angle(B, e) = 90^\circ$. $\leftarrow$ obecně

Důvod:

Levá strana závisí
na okolním prostoru E ,
pravá strana nikoli!

~~$\leftarrow$~~
platí, pokud
 $\vec{B} \cap \vec{e} = \{0\}$!

